

ВИЛЕНСКІЙ ВѢСТНИКЪ

ОФФИЦІАЛЬНАЯ

№

ГАЗЕТА.

52.

KURYER WILENSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. ПЯТНИЦА, 6-го Іюля - 1845 - Wilno PIĄTEK, 6-go Lipca.

ВНУТРЕННІЯ ИЗВѢСТИЯ.

Вильна.

1-го Іюля, въ Высокоторжественный день рожденія Ея Императорскаго Величества Государыни Императрицы, совершина была въ Соборной Церкви Св. Николая, равно какъ въ Римско Католической Кафедральной Церкви и во всѣхъ другихъ храмахъ, въ Вильнѣ находящихся, Божественная Литургія, въ присутствіи многочисленнаго собранія варода, по окончаніи которой, привнесено было благодарственное Господу Богу молебствіе, о здравіи и благополучіи Ихъ Величествъ Государа Императора, Государыни Императрицы и всего Августѣйшаго Ихъ Дома.

Въ 4 часа по полудни, у Г. Генералъ-Губернатора былъ обѣдъ для почетнѣйшихъ лицъ.

Вечеромъ, на Антоколѣ въ по-Сапѣжинскомъ Саду, прекрасно иллюминированномъ и украшенномъ разноцвѣтными огнями, было народное гулянье, продолжавшееся до 11-ти часовъ вечера, и окончившееся фейерверкомъ.

Городъ былъ иллюминованъ.

СМѢСЬ.

ПЕРЕХОДЪ НАПОЛЕОНА ЧЕРЕЗЪ ГОРУ СЕНЪ-БЕРНАРДЪ.
(Отрывокъ изъ Исторіи Консульства и
Имперіи. Соз. Тьера, Т. I. Книга IV.)

(Продолженіе.)

См. (N. 50 Вил. Вѣстн.)

Ежедневно должна была переходить одна дивизія, ежедневательно операциі могла кончиться только черезъ несколько дней, тѣмъ болѣе, что при дивизіяхъ находились тѣжести. Прежде всего занялись отправкою съѣстныхъ припасовъ и снарядовъ. Та часть тѣжестей, которая могла быть раздѣлена и размѣщена въ небольшихъ ящикахъ и отправлена на мулахъ, не представляла особыхъ затрудненій. Оказалось только недостатокъ въ средствахъ перевозки; ибо, несмотря на высокую плату, не нашли столько муловъ, сколько ихъ было нужно для переправы тѣжестей на другую сторону Сенъ-Бернарда. Однако съѣстные припасы и военные снаряды прошли вѣдь

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

WILNO.

Dnia 1-go Lipca, jako w dniu Wielkiéj Uroczystoſci Urodzin Najjaśniejszéj Cesarzowéj Jéj Mości, w Katedralnym Kościele Św. Mikołaja, tudzież w Katedrze Rzymsko-Katolickiej, i innych świątyniach znajdujących się w Wilnie, odbyło się śród tłumnie zgromadzonego ludu uroczyste nabożeństwo i dziękczynne modły, za zdrowie i pomyślność Najjaśniejszych Państwa, CESARZA JEGO Mości i CESARZOWÉJ JÉJ Mości, tudzież całą Najjaśniejszą familii.

O godzinie 4-ej z poludnia, u P. Jenerał-Gubernatora był obiad dla znakomitszych osób.

Pod wieczór, na Antokolu, w po-Sapieżyńskim ogrodzie, pięknie uilluminowanym i ozdobionym różnokolorowemi ogniami, licznie zgromadzona publiczność używała mięej przechadzki, trwającej do godziny 11-ej w nocy i zakończonej fajerwerkem.

Miasto było oświecone.

ROZMAITOŚCI.

PRZEJŚCIE NAPOLEONA PRZEZ GÓRĘ ŚW. BERNARDA.

(Wyjatek z Historyi Konsulatu i Cesarstwa
przez Thiersa. Tom I. Xiega IV.)

(Ciąg dalszy.)

(Ob. N. 50 Kur. Wil.)

Kaźdego dnia miała przeodzić jedna dywizja. Trzeba więc było dni kilku do przejścia całego wojska, tem bardziej, że razem z dywizjami musiano też przeprowadzić i materiały wojenne. Wysyłano je częściowo i po kolej, w miarę tego jak nadchodziły wojska. Przedewszystkiem szła żywność i amunicja. Co się tyczy tej części materiałów, które można było rozebrać i w skrzyneczkach przewieść na mułach, trudność nie była zbyt wielką, i pochodziła jedynie z niedostatku środków przewozu; gdyż chociaż pełnymi rękami sypano do około pieniędzy, nie podobna było zgromadzić dostatecznej ilości mułów, ile ich było potrzeba do przewiezienia tylu ciężarów na drugą stronę św. Bernarda. Jednakże, skoro żywność i ammu-

Санктпетербургъ, 1 Іюля.

Высочайший Ея Императорского Величества
Рескриптъ,

данный Совету С. Петербургскаго Женскаго
Патріотическаго Общества.

Одобривъ положеніе Совета обѣ избраніи Дѣйствительного Члена Графини К. П. Клейнмихель Предсѣдательницею онаго, и, на основаніи § 20 Устава Общества, утверждая ее въ семъ званіи на наступающее трехлѣтіе, Я совершенно увѣренъ, что обѣзанности, принятыя ею на себя съ полной готовностью къ добру, будутъ ею исполнены съ ревностію ей свойственною и столь необходимою для успѣха благотворительныхъ дѣйствій Общества.

На подлинномъ Собственномъ Ея Императорского Величества рукою подписано:

АЛЕКСАНДРА.

На Елагиномъ Острову,
6-го Іюня 1845 года.

По ходатайству бывшаго Рижскаго Военнаго, Лифляндскаго, Курляндскаго и Эстляндскаго Генераль-Губернатора, Генерала отъ Кавалеріи Барона фон-дер-Палена, Г. Министръ Финансовъ представилъ Комитету Гг. Министровъ о томъ, чтобы для устраненія встрѣчаемыхъ въ Рижской торговлѣ затрудненій, ввести въ Остзейскихъ Губерніяхъ, вместо пуръ, хлѣбную мѣры въ 20 гарніцѣвъ. Нынѣ выпискою изъ журналовъ сего Комитета, отъ 15-го и 29-го минувшаго Мая, дано ему, Г. Министру, знать, что Государь Императоръ, по Положенію онаго, Высочайше повелѣть соизволилъ: разрешить употребленіе въ Остзейскихъ Губерніяхъ хлѣбной мѣры въ двадцать гарніцѣвъ.

17-го Іюна, здѣсь въ С. Петербургѣ, въ Римско-Католической Церкви Св. Екатерины, Предсѣдательствующій въ Римско-Католической Духовной Коллегії, Преосвященнѣйшій Епископъ Казимиръ Дмоховскій, въ сопровожденіи Преосвященныхъ Епископовъ Епархіи Калишской Томашевскаго и Сандомирской Гольдмана, и съ многочисленнымъ причтомъ духовенства сего исповѣданія, совершаю торжественный обрядъ посвященія Высочайше назначенаго въ Царство Польское Суффраганомъ Келецко-Краковской Епархіи Епископа Лентовскаго, пріѣхавшаго съ сего цѣлію въ здѣшнюю столицу.

Астрахань, 12 Мая.

9-го числа с. м., на элингѣ здѣшнаго порта, при многочисленномъ стечениі зрителей, мы были свидѣтелями торжественного спуска двухъ желѣз-

за дивизіями, и наконецъ, при помощи солдатъ, занялись перенѣрою артиллеріи. Лафеты и зарядные ящики, какъ мы сказали, были разобраны по частямъ и поставлены на муловъ. Оставались одни орудія, вѣса которыхъ не льзь было уменьшить раздѣломъ. Особенно встрѣтилось неожиданное затрудненіе съ двѣнадцати-фунтовыми пушками и гаубицами. Сани съ валиками, приготовленныя въ арсеналахъ, негодились. Придумали другое средство, испытали его, и оно оказалось удобоисполнимымъ. Приказано было раскальвать по пополамъ основы деревя, выдалбливать ихъ, потомъ класть между двумя половинами орудія, и, обвязавши, тащить пушки по закраинамъ пропастей. Предосторожность сія спасла орудія отъ поврежденія. Эти странныя тлости влекли мулы, и такимъ образомъ поднято нѣсколько пушекъ на самую вершину горы. Но спускъ былъ труднѣе; опасности угрожали безконечныя; ибо надлежало держать орудіе и позади и по сторонамъ, чтобы оно не скатилось въ пропасть. Къ несчастію недостигало муловъ; особенно погонщики ихъ, которыхъ требовалось много, были утомлены. Рѣшились прибѣгнуть къ другимъ средствамъ. Предложили окрестнымъ поселенамъ по тысяче франковъ за пушки, если они перетащатъ ихъ изъ Сен-Пьера въ Сен-Реми. Нужно было сто человѣкъ для каждого орудія; и притомъ одинъ день требовался на поднятіе, а другой на спускъ. Явилось нѣсколько сотъ крестьянъ, и они, дѣйствительно, перевезли нѣсколько пу-

St. Petersburg, 1 go Lipca.

Najwyższy Reskrypt Jęz. Cesarskiej Mości,

do Rady St. Petersburskiego Patriotycznego Towarzystwa Dam.

Przychylajac siê do uchwały Rady względem wyboru Rzeczywistego Członka, Hrabiny Kleinmichel, na Prezydentkę tejże Rady, i na mocy § 20 Ustawy Towarzystwa utwierdzając ją w tym obowiązku na następny trzy lata, jestem zupełnie przekonaną, że przyjęte przez nią obowiązki ze wszelką gotowością ku dobru, będą przez nią wykonywane z właściwą jej gorliwością, tak niezbędną dla pomyślnych skutków dobroczyńnych działań Towarzystwa.

Na oryginale Własna Jęz. Cesarskijs
Mości ręką podpisano:

ALEXANDRA.

Na Jelaginym Ostrowiu,
6-go Czerwca, 1845 roku.

W skutek starania byÅego RyÅskiego Wojennego, Inflandzkiego, Kurlandzkiego i EstoÅskiego Jeneral-Gubernatora, Jenerała od Kawalerii Barona von d-r Pahlen, P. Minister Skarbu uczynił przełożenie Komitetowi pp. Ministrów, aż eby dla uniknienia napotykanych w RyÅskim handlu trudnoÅci, wprowadzić w Nadb. litckich Guberniach, zamiast pura, sypnÄ miarę o 20 garnach. Teraz przez kopię postanowienia tego Komitetu, pod dniem 15 i 29 zeszłego Maja, zawiadomiono tegoż P. Ministra, iż Jego CESARSKA Mość, po nastalem postanowieniu Komitetu, Najwyżej rozkazać raczył: wprowadzić używanie w Nadbaltyckich Guberniach sypnÄ miarę o dwódziestu garnach.

W dniu 17 Czerwca, tu w Petersburgu, w Rzymsko-Katolickim Kościele św. Katarzyny, Prezydujący w Rzymsko-Katolickiem Duchownym Kollegium JWW Biskup Kazimierz Dmochowski, w assyencji JJWWXX Biskupów Dyecezyi Kaliskiej Tomaszen skiego i Sandomierskiej Goldmana, i w liczny orszaku duchowieństwa tego wyznania, uroczyste konsekrował Najwyżej mianowanego do Królestwa Polskiego Suffraganem Kielecko-Krakowskiej Dyecezyi Biskupa Łetowskiego, który w tym celu zjechał do tutejszej stolicy. (Tyg. Petersb.)

Astrachan, 12 maja.

Dnia 9 b. m., w porcie tutejszym, przy licznym zgromadzeniu widzów, byli synowi świadkami uroczystego spuszczenia dwóch żelaznych parostatków, przeznaczono

nicy przesłano wraz z dywizjami, za pomocą żołnierzy, przystąpiono do przeprawy artyleryi. Lawety i jaszczaki były, jakemy rzekli, rozebrane na części i umieszczone na mułach. Zostawały same działa, których ciężar nie podobna było zmniejszyć przez podział. Szczególnie co do działa dwópaso funtowych i moździerzy, trudność stawała się większa, niżeli się z początku zdawało. Sanie z kołkami, przygotowane w arsenałach, okazały się niezdane do użycia. Wymyślono więc nowy środek, którego doświadczenio natychmiast i który udał się zupełnie: to jest kazaano szczeprać na pół kłody jodłowe, wydrążano obie połowy, i obwiązać w nie każde działa, ciągniono je nad brzegiem przepaści. Dzięki tej ostrzoÅci, żadne uderzenie o skały nie mogło zaszkodzić działom. Do zaprzęgu pod te osobliwsze działa, użyto naprzód mulów, i tym sposobem kilka działa weciągnięto na sam szczyt góry. Ale spuszczenie się na dół było daleko trudniejsze; musiano je wykonywać za pomocą rąk, i to z narażeniem się na tysiąc niebezpieczeństw: trzeba albowiem było podtrzymywać działa z tyłu i z boków, aby się nie zsuwało zbyt szybko i nie ześliznęło się w przepaść. NieszeÅciem zaczęto brakować mulów. Powiedniy ich zwłaszcza, których w wielkiej potrzebowano liczbę, byli zupełnie znużeni. Musiano za tem chwycić się innych środków. Ofiarowano okolicznym wieśniakom po tysiącu franków za jedno działko, któreby zgodzili się przeciągnąć sami z Saint-Pierre do Saint-Rémy. Potrzeba było stu ludzi do pociągu jednego działa; dzień cały zabierało weciąganie na góre, i dzień

ныхъ пароходовъ, пред назначеніи для плаванія по Каспійскому Морю. Не приводить ли Всемогущій, совершившимъ сегодня событиемъ, къ мысли о времени приближенія духовнаго союза Востока съ Западомъ, такъ какъ на сушѣ, посредствомъ паровозовъ, сближаются отдаленные пространства, и возвращается миръ между народами? Не ударили ли вмѣстѣ съ тѣмъ, по опредѣленію Всевышшаго, урочный часъ для необходимаго преобразованія, во славу Божію, и всего здѣшняго края?...

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТИЯ.

Франція

Парижъ, 27 Іюня

Вчера въ палатѣ депутатовъ разсмотріваниѣ былъ бюджетъ министерства финансовъ, а сегодня, расходы по капитулу ордена Почетнаго Легіона. Правильная большинствомъ 137 голосовъ противъ 132 положила, дабы съ каждымъ пожалованіемъ этого ордена, безъ означенія повода печатаемо было въ Мониторѣ. Галле Клапаредъ требовалъ назначенія суммы 100,000 фр. на учрежденіе дѣтскихъ пріютовъ въ Эльзасѣ, въ видѣ средства къ распространенію французскаго языка въ этой провинціи, которая, хотя уже 200 лѣтъ какъ присоединена къ Франціи, однако сохранила свое германское происхожденіе, и тамъ въ деревняхъ все говорятъ по французски, и всѣ правительственные распоряженія издаются въ двухъ текстахъ, французскомъ и немецкомъ. Палата однако отрицала это требование, по предложенію г-на Сальванда, который полагалъ, что элементарное образованіе лежитъ на обществахъ, и что правительство тогда только обязано оказывать обществамъ пособіе, когда они не имѣютъ собственныхъ средствъ, а въ Эльзасѣ элементарныя училища снабжены достаточными на то способами.

— Англійскій посланникъ при испанскомъ дворѣ, г-нъ Бульверъ, пріѣхалъ сюда изъ Мадрита.

— Корветъ „Сена“ въ скоромъ времени отплыветъ къ Отацкимъ островамъ, съ 200 человѣкъ.

28 Іюня.

Палата депутатовъ, окончивъ разсмотрѣніе бюджета государственныхъ расходовъ, утвердила оный 232 голосами противъ 43. Потомъ, палата съ утверждениемъ большинствомъ 243 голосовъ противъ 1, кредитъ на исполненіе трактата, 29го мая, объ уничтоженіи торга Неграми. Палата перво, по недостаточному числу наличныхъ членовъ, не имѣла засѣданія.

— *Gazette de France* сообщаетъ слѣдующее: 25-го с. м. подписаны паспорты, для Дона Карлоса и его супруги, отправляющихся по совету врачей къ водамъ въ Греоуи, въ гарскомъ департаментѣ.

— Изъ *Constitutionnel*: „Третьяго дня получено здѣсь извѣстіе изъ Неаполя, что Неаполитанскій Король, узнавъ объ отреченіи отъ престола Дона Карлоса, не-

шекъ, подъ присмотромъ артиллеристовъ. Но и деньги не могли склонить ихъ къ предпринятію въ другой разъ подобного усиленія. Поселце всѣ разбрѣжались, и послѣ тщетныхъ стараній офицеровъ, посланныхъ къ нимъ съ предложеніемъ щедрой платы, надобно было обратиться къ усердію самыхъ солдатъ. Отъ преданныхъ воиновъ можно было всего ожидать. Для ободрѣнія, обѣщали имъ деньги, отъ которыхъ отка- зались утомленые крестьяне, но солдаты отвергли плату, замѣтивъ, что честь заставляетъ ихъ спа- сти свою орудія, и взялись за дѣло. Сто человѣкъ, выходя поочередно изъ рядовъ тащили пушки; музыка играла веселыя пѣсни въ трудныхъ мѣстахъ, и побуждала солдатъ къ преодолѣнію препятствій. Достигнувъ вершины горы, солдаты нашли подкрепление, приготовленное Сенъ-Бернардскими монахами, отдохнули немного, и опять принялись за самое трудное дѣло, за спускъ орудій. Такимъ образомъ дивизіи Шамбарляка и Мунье сами везли свою артиллерию, но наступившая темнота не дозволила имъ спуститься съ горъ въ одинъ день, и они рѣшились лучше ночевать на снѣгу, чѣмъ разстаться съ своими пушками. Къ счастію, небо было ясное и, кромѣ мѣстныхъ затрудненій, не предстояло борьбы съ по-

nychъ до зѣглуги на морzu Каспіjskimъ. Czyliż tym wypadkiem dzisiejszym, Wszechmocny nie przywodzi na myśl czasu nadziejcia zwi±zku duchowego miêdzy Wschodem i Zachodem, tak jak na lądzie, za pomocą parowozów, zbliżają siê odlegle przestrzenie i zagniezdza siê pokój miêdzy narodami? Czyliż zarazem z woli Wszechmocnego, nie wybra stanowcza godzina, nieodzownego przekształcenia, ku chwale Bożej, calego tutejszego kraju?...

WIADOMOSCI ZAGRANICZNE.

Francja.

Paris, 27 czerwca.

Izba Deputowanych zajmowała siê wezoraj budżetem wydatkow ministerstwa skarbu, dzisiaj zaś funduszami legii honorowej, przyczem postanowila 137 głosami przeciw 132, żeby každe udzielenie tego orderu, bez wyłożenia powodu, umieszczone było w Monitorze. P. Hallez-Claparede wnosił, aby Izba uchwała 100,000 fr. na założenie sal przytułku dla dzieci w Alzacji, a to w celu rozprzestrzenienia języka francuskiego w tej prowincji, która lubo od 200 lat do Francji wielona, zachowała tak dalece swój język niemiecki, że na wsiach nie rozumieją weale mówiących po francusku, a wszystkie rozporządzenia rządowe wydawane są obok tekstu francuskiego w niemieckim języku. Izba jednak odrzuciła ten wniosek, w skutek uwag Hr. Salvandy, który oświadczył, że wszelkie wychowanie elementarne jest instytucją muicyjną, i że wtedy tylko rząd jedy na pomoc przybywa, kiedy gminom brakuje dostatecznych funduszów, co właśnie niema miejsca w Alzacji, gdzie szkołki elementarne są dostatecznie uposażone.

— Przybył tu z Madrytu P. Bulwer, Poseł angielski przy dworze hiszpanskim.

— Korweta „Sekwana“ odpływa niebawem do Otaity z posłaniem 200 ludzi.

Dnia 28 czerwca.

Izba Deputowanych już ukończyła pracę nad budżetem wydatków, który większość 232 głosów przeciw 43 uchwaliła. Następnie, przyjęto 243 głosami przeciw jednemu, kredyt na wykonanie traktatu z dnia 29-go maja b. r. o przytumieniu handlu niewolnikami. Izba Parów z powodu zbyt małej liczby swych członków nie miała żadnych obrad.

— *Gazette de France* donosi, iż w dniu 25-m b. m. podpisane zostały pasporty dla Don Karlosa i jego małżonki, udających się do wód Greouix leżących, w departamencie Gord. Wody te zostały mu przez lekarzy zalecone.

— Zi *Constitutionnel*: „Otrzymaliśmy zawiadomienie wiadomość z Neapolu, że Król Sycyliski dowiedziałyszy się o zrzeczeniu się tronu przez Don-Karlosa, natychmiast

cały spuszczenie go na dół. Kilkuset wieśniaków stawiło się na wezwanie, i przeciągnęli istotnie kilka dział, pod kierunkiem artyllerzystów, ale sama nawet chęć zysku nie mogła ich zniewolić do ponownienia zbyt nieuzbliżonej pracy. Porozbiegali się więc wszyscy, i lubo wysłani za niemi w pogóń oficerowie, sypali hojnie pieniądze, aby ich do powrotu naklonić: potrzeba było nakoniec zaniechać tego zamiaru, i wezwac samychże żołnierzy, aby przeciągnęli swoje działa. Wszystko można było otrzymać od tych pełnych poświęcenia ludzi! Dla zacheccenia ich obiecano im też samą summe, na którą nie chcieli zarabiać nazbyt unużeni wieśniacy; ale żołnierze odmówili przyjęcia, oświadczając, iż obowiązek honoru każe wojsku ocalać swoje działa, i z zapałem rzucili się ku temu. Oddziały po stu ludzi, wychodząc po kolei z szeregiów, ciągnęły je na przemiany. Przy trudniejszych przeprawach, muzyka przegrywała ozywione pieśni, i zachęcała do pokonywania tak nowego rodzaju trudności. Przybywszy na szczyt góry, znajdywano posiłek przygotowany przez zakonników św. Bernarda i po kilku chwilach spoczynku, rozpoczynano na nowo większe jeszcze i niebezpieczniejsze prace przy spuszczeniu działa na dół. Tym sposobem dywizji Chambarlhac i Mounier wciagnęły same swoją artylerię; a ponieważ spóźniona pora nie pozwalała tegoż samego dnia spuszczać się na dół, woleti biwakować śród śniegów, niż rozłączyć się ze swimi działami. Szczęściem niebo było pogodne, i oprócz trudności miejscowych, nie miano przynajmniej potrzeby walczyć ze srogością powietrza.

(1)

медленно отказался от брачного союза Королевы Изабеллы съ гр. Трапани.

— Министръ внутреннихъ дѣлъ предписалъ циркуляромъ всѣмъ префектамъ, чтобы они непропускали во Францію Испанцевъ неимѣющихъ формальныx паспортовъ и достаточныхъ средствъ къ содержанию.

29 Июня.

Король прибыль третьяго дня въ Парижъ, и слушалъ во дворцѣ доклады министровъ. Принцеса Аделаида и принцесса Жуэнвильскіе отправились въ замокъ Ранданъ, въ Оверніѣ, но возвращаются въ Парижъ къ поминовенію герцога Олеанскаго. Часовня Св. Фердинанда, построенная Королевою на томъ мѣстѣ, где скончался герцогъ, уже окончена. Покойный герцогъ представленъ на гробнице спящимъ; голову его поддерживаетъ ангелъ, исполненный по послѣдней модели принцессы Майн. Статуя эта, отлічной работы, высѣчена изъ бѣлого мрамора. Часовня построена частію на землѣ припадлежавшей купцу, у которого герцогъ скончался, а частію на участкѣ земли одного изъ богатѣйшихъ маркизовъ, который ни за какія деньги не хотѣлъ продать этого участка, но охотно пожертвовалъ имъ для этой цѣли. Королева, изъявляя свою благодарность, прислала ему часы, весьма искусной работы, оцѣненные въ 12,000 фр., что составляетъ гораздо болѣе стоимости уступленной земли. Подлѣ часовни устроена комната, въ которой поставлены двои часы, на однихъ изъ нихъ видѣнъ часъ несчастнаго случая, а на другихъ часъ кончины. Герцогиня Олеанская каждую Среду прѣѣзжаетъ молиться въ эту часовню.

Секретары французской миссіи въ Испаніи, г-нъ Мерье, прибылъ сюда съ дипломатами. Подтверждаютъ слухи, что вдовствующая Королева, не соглашаясь въ мнѣніи съ кабинетомъ г-на Нарваэза и съ Королевою Изабеллою, касательно вопроса о ея бракосочетаніи, памѣревается прибыть въ Парижъ.

30 Июня.

Въ *Journal des Débats* напечатано: „Узнаемъ изъ достовѣрного источника, что Абд-эль-Кадеръ приближается къ гарарскому племени и выжидаетъ благопріятнаго случая къ рѣшительнымъ дѣйствіямъ противъ тельскихъ племенъ. Въ особенности угрожаетъ онъ племени Уледъ-Аидъ, начальникъ коего, Ага-Амеръ-Бенъ-Ферагатъ, покорившійся Французамъ въ 1842 г., пребылъ донынѣ вѣрнымъ. Абд-эль-Кадеръ хочетъ отмстить ему за то, устрашить сосѣднихъ Арабовъ и, быть можетъ, овладѣть тельскими ущельями, дабы безопаснѣе приготавляться здѣсь къ новымъ дѣйствіямъ. Онъ ведетъ съ собою много конницы, и готовится къ смѣлому нападенію, но найдетъ насть тоже готовыми къ встрѣчѣ. Генералъ Реве выступилъ изъ Миланы на Серскую равнину, где онъ расположился для охраненія тетскихъ ущелей. Генералъ

Въ продолженіе 16, 17, 18, 19 и 20 Мая, дивизіи не переставали переиравляться съ сѣстными припасами, снарядами и артиллеріею. Первый консулъ, все еще находившійся въ Мартини, спѣшилъ отправлениемъ обоза; Бертѣ, на другой сторонѣ Сенъ-Бернарда, принималъ его, и исправлялъ поврежденія. Первый консулъ, по своей предусмотрительности, рѣшился немедленно послать, для овладѣнія выходомъ, Ланну, который уже собралъ свою дивизію и имѣлъ въ готовности нѣсколько четырехъ — фунтовыхъ орудій. Онъ приказалъ ему ити къ Иvre и взять сей городъ, чтобы такимъ образомъ утвердиться при входѣ въ Піемонтскую равнину. Ланнъшелъ 16-го и 17-го числа на Аосту, отбросилъ въ долину бывшихъ здѣсь Кроатовъ, потомъ направилъ путь къ мѣстечку Шатильону, куда и прибылъ 18 числа. Непріятельскій баталіонъ, занимавшій это мѣстечко, былъ опрокинутъ и потерпѣлъ многое пѣнины. Затѣмъ, Ланнъ сталъ спускаться въ долину, которая, по мѣрѣ пониженія, чувствительно разширялась и показывала обрадованыемъ солдатамъ жилища, деревья, воздѣланныя поля, однимъ словомъ всѣ признаки италійского плодородія. Храбрые воины шли весело, какъ вдругъ долина, снова стѣзившись, представила имъ тѣсное ущелье, прикрытое укрѣплениемъ, уставленнымъ пушками. Это была крѣпость Баръ, о которой — уже упоминали многіе италійскіе офицеры, какъ о пре-

зrzekł się wszelkiego projektu połączenia Hr. Trapani z Królową Izabellą.“

— Minister spraw wewnętrznych polecił okólnikiem wszystkim prefektom, aby wzbraniali do Francji wstępu Hiszpanom nie mającym formalnych pasortów i dostatecznych do utrzymania się środków.

Dnia 29 czerwca.

Król zjeżdżał zawezoraj do Paryża, i udzielał w zamku posłuchanie Ministrom. Xięźniczka Adelaida i Księstwo Joinville odjechali do zamku Randan, leżącego w Owerii, ale na smutną rocznicę zgonu Księcia Orleanu, wróća do Paryża. Kaplica św. Ferdynanda, którą Królowa wystawiła na miejscu, gdzie Księże Orleanu śmierć poniosł, już jest ukończona. Zmarły Księże na swym grobowcu wyobrażony jest w postawie śpiącego, głowę jego trzyma Anioł, wykonany według ostatniego modelu s. p. Xięzny Marii Wirtemberskiej, siostry X. Orleańskiego, prawdziwie gienialnej rzeźbiarki. Cały ten posag przepisanej rzeźby jest z białego marmuru. Kaplica wystawiona jest po czesci na gruncie, na którym stali domi kupca korzennego, gdzie Księże Orleanu życia dokonał; po czesci zaś na kawałku ziemi, należącym do jednego z najbogatszych Margrabiów. Margrabia żadną cenę nie chciał sprzedac swoego gruntu, ale chętnie go na ten cel pobożny ofiarował. Królowa, prócz podziękowania, przysłała mu w darze zegar misternej robocy osztacowany 12,000 fr., co znacznie wartość odstępnego gruntu przewyższa. Do kaplicy przytyka niewielki salon, w którym także wiszą dwa zegary: jeden z nich uzupełnia godzinę smutnego wypadku, drugi zgonu Księcia. Xięzna Orleanu przyjeżdża co Środa modlić się w tej kaplicy.

— Sekretarz poselstwa francuskiego w Hiszpanii, P. Mercier, przybył tu z depeszami. Codziennie wzmaga się pogłoska, że Królowa Krystyna, będąc nie jednego zdania z ministerstwem P. Narvaeza i z Królową Izabellą, co do kwestyi małżeństwa, zamysla przybyć do Paryża.

Dnia 30 czerwca.

Z *Journal des Débats*: „Dowiadujemy się z wiarygodnego źródła, że Abd-el-Kader zbliza się do plemienia Harrar, i oczekuje tylko na stosowną chwilę, aby coś stanowczego przedsięwziąć przeciw plemionom Tell. Szczególniej zaś zagraża Uled-Ajadom, których naczelnik Aga Amer Ben Forachat, po piddaniu się Francji w 1842 roku, ciągle okazywał jej wierność. Abd-el-Kader chce się zemścić na tym plemieniu i napełnić postronny Tellu, gdzie mógłby spokojnie dalsze przygotowywanie wyprawy. Emir prowadzi z sobą liczne husec jazdy, ale jakkolwiek przedsiębiorze śmiały i dobrze wyradowane, ale plany, znajdzie nas przygotowanych na jego przyjście. Jeneral Revu udał się z Miliany na rózninę Seruu, w celu zajęcia tam stanowiska i osłonienia dostatecznego wąwozów Tellu. Jeneral Bourjolly wyruszył z Mostaga-

Przez dni pięć, to jest, 16, 17, 18, 19 i 20 maja, dywizje jedna po drugiej przechodziły z zapasami żywności, amunicją i artyleryią. Pierwszy Konsul mający ciągle stanowisko swe w Martigny, przesyłał przesyłanie materyałów wojennych; Berthier z drugiej strony góry św. Bernarda przyjmował je, i zgromadzonym tamże robotnikom, kazał naprawiać uszkodzone przedmioty. Pierwszy Konsul, który ego przezorność nie usypiała na chwilę, umyślił wysłać natychmiast dla opanowania wyjścia z góra, Jeneralu Lannes, który już był zgromadzili w St Rémy swoją dywizję i kilka działa cztero-funtowych. Rozkazał mu więc posunąć się aż do Iwrei i zdobyć to miasto, aby zapewnić sobie przez to wstęp na równiny Piemontu. Lannes d. 16 i 17 maja szedł ku Aoście, gdzie się znajdowała garstka Kroatów, których odparł głębiej w dolinę; poczem udało się ku zamkowi Chatillon, gdzie przybył d. 18-go. Znajdujący się tam batalion nieprzyjacielski został rozbity i w znacznej czesci dostał się w niewolę. Lannes zapuścił się dalej w dolinę, która w miarę postępu wojska, rozprzestrzeniła się coraz bardziej, i ukazywała uradowanym oczom naszych żołnierzy, mieszkania drzewa, pola uprawne, jednym słowem wszystkie oznaki obfitości włoskiej. Waleczne półki postępowały wesoło, gdy w tém nagle dolina zwęzając się znów, przedstawiła ich oczom ciarny wąwoz, zamknięty twierdzą najeżzoną działami. Była to twierdza Bard, wskazywana już pierwiej, jako zapora, przez niektórych oficerów włoskich, ale jako zapora, która można było przełamać. Inżynierowie znajdujący się przy

Буржоли двинулся изъ Мостаганема въ Тиаретъ, прикрывая всю южную часть оранской области. Движения си замедлять конечно обезоружение матежныхъ племенъ, кои однако, мѣрами маршиала Бюжо, приведены въ такое положеніе, что даже, при приближеніи Абд-эль-Кадера, не осмѣяются возобновить нападенія. Изъ Константины получены извѣстія по 12-е Іюна. Генералъ Бедо успѣшилъ дѣйствовать противъ племени Бени-Мафъ, принудивъ его покориться.

— Палата депутатовъ утвердила 234 голосомъ противъ 4, кредитъ въ 2,350,000 франк., на починку парижской соборной церкви. Парламентъ будетъ закрытъ въ концѣ Іюля мѣсяца.

1 Іюлл.

Палата депутатовъ, на сегодняшнемъ засѣданіи, большинствомъ 246 голосовъ противъ 5, утвердила проектъ закона о постройкѣ желѣзной дороги: изъ Тура въ Нантъ, и изъ Парижа въ Страсбургъ.

— Появятся слухи, что Папа соглашается упразднить орденъ Іезуитовъ во Франціи, но за то, съ бывшаго года, прекратится чтеніе Гг. Мишела и Кипе.

— Герцогъ Монпансіерскій отправился въ тунисскую гавань на пароходѣ *Gomer*.

— Въ *Constituionnel* утверждаютъ, что начаты новые переговоры, касательно бракосочетанія Королевы Изабеллы. Франція соглашается на бракосочетаніе Королевы съ принцемъ Кобургскимъ, братомъ португальскаго Короля и герцогини Немурской, а Англія — на бракъ герцога Монпансіерскаго съ Инфантиною Марию-Лудвигою, сестрою Королевы Изабеллы.

— Здѣсь получены извѣстія прямо изъ Орана, отъ 14-го Іюна. Генералъ Деларю находится еще въ семъ городѣ, ожидая окончанія переговоровъ, между г-мъ Леопольдомъ Ропшъ и Ларашскимъ пашею, который отдаетъ отчетъ въ своихъ дѣйствіяхъ султану Абд эль-Раману. До此刻 времени ничего еще не окончено.

Англія.

Лондонъ, 25 Іюня.

Сегодня, въ верхней палатѣ, прочитанъ во второй разъ билль лорда Станлея, касательно устройства арендныхъ отношеній въ Ирландіи, а въ особенности для обеспеченія фермарамъ вознагражденій за сдѣланія улучшений.

— Нижняя палата занималась разсмотрѣніемъ вопроса касательно желѣзныхъ дорогъ. Г-нъ Кобденъ предлагалъ завести въ цѣломъ государствѣ одинаковую ширину рельсовъ, что однако же многіе члены нашли невозможнымъ для исполненія. Потомъ г-нъ Гуттъ требовалъ, чтобы палата перемѣнила въ пѣкоторыхъ отношеніяхъ настоящій порядокъ дѣйствій, по предмету прекращенія торга Неграми. Обвиненія его противъ настоящихъ дѣйствій опровергалъ сэръ Р.

пятствіи, впрочемъ одолимомъ. Состолвіе при авангардѣ инженерные офицеры, сдѣлавъ рекогносцировку, объявили, что крѣпость стояла на дорогѣ долины, и что для дальнѣйшаго движенія необходимо взять сей оплотъ, который, съ первого взгляда, казался почти неприступнымъ. Эта вѣсть, разнесшася по дивизіи, привела солдатъ въ изумленіе. Вотъ въ чёмъ состояло это непредвидѣнное препятствіе.

По Аостской долинѣ протекаетъ рѣка, которая принимаетъ съ Сенъ-Бернарда всѣ воды, и подъ названіемъ *Dora-Baltea* впадаетъ въ По. Долина близъ Бара съживается; дорога, проходя между подошвою горы и русломъ рѣки, также постепенно съживается, и наконецъ утесъ, свалившійся повидимому съ сосѣднихъ высотъ на средину долины, замыкаетъ ее почти совершенно. Рѣка течетъ съ одной стороны утеса, а дорога идетъ по другой. Дорога сія, окаймленная домами, составляетъ городъ Баръ. На вершинѣ утеса укрепление, неприступное по своему мѣстоположенію, хотя и дурно построенное, обстрѣливаетъ справа теченіе Доры-Балтеи, слѣдъ длинную улицу, образующую городокъ Баръ. Подъемные мости закрывали входъ и выходъ сей единственной улицы. Гарнизонъ, не многочисленный, но имѣвший хоршаго начальника, занималъ укрепление.

(Продолженіе впередъ.)

nem do Tiaretu, zakrywajac tym sposobem całą czesc południową prowincji Oranu. Poruszenia te wprawdzie mogły opóźnić rozbiorzenie plemion, które rokosc podniosły, ale Marszałek Bugeaud tak dzialej je poskromił, że nawet w bliskości Emira nie będą miały wystąpić do walki. Z Konstantyny mamy wiadomości z dnia 12-go czerwca. General Bedouin odbył szczęśliwie wyprawę przeciw plemieniowi Beni Maaf i zmusił je do uległości.“

— Izba Deputowanych uchwała, 231 głosami przeciw 4, kredyt w ilości 2,350,000 fr. na reperację kościoła katedralnego w Paryżu. Izby ukończa swe obrady przed koncem Lipca.

Dnia 1 lipca.

Izba Deputowanych uchwała dzisiaj, większością 246 głosów przeciw 5, projekt do prawa, polecający budowę dróg żelaznych: z Tours do Nantes i z Paryża do Strasburga.

— Krajobraz pogłoska, że Ojciec sw. przyzwała na zniesienie Jezuitów we Francji, ale natomiast w roku przeszlym mają ustale lekcewe PP. Michelet i Quinet.

— Xięże Montpensier zawiązały do portu Tunetaskiego, 21-go czerwca, na parostatku *Gomer*.

— *Constituionnel* utrzymuje, że zaszły nowe umowy co do zaślubin Królowej Izabelli. Francja przyzwała na małżeństwo Królowej z Xięzem Kenburgskim, bratem Króla Portugalskiego i Xiężem Nemours, Anglia zaś, na połoczenie Xięcia Montpensier z Infantką Marią Ludwiką, siostrą Królowej Izabelli.

— Otrzymaliśmy bezpośrednie wiadomości z Oranu, dochodzące do 14-go czerwca. General Delarue bawił jeszcze w tym mieście, oczekując na ukończenie układów, rozpoczętych między P. Leonem Roche a Baszą z Larazu, który ze wszystkich swoich działań zdaje natychmiast sprawę Sult nowi Abd el Rhaman. Dotychczas nie jeszcze do skutku nie przyniezione.

АНГЛІЯ.

Londyn, 25 czerwca.

Dziś, w Izbie Wyższej, udczytano po drugi raz bil Lorda Stanley, co do uregulowania stosunków dzierżawnych w Irlandii, a mianowicie co do zapewnienia dzierżawcom wynagrodzenia ze strony dziedziców, za poczynione przez nich ul. pszenia.

— Izba Niższa zajmowała się rozborem kwestij, dotyczących kolei żelaznych. P. Cobden wnosil, aby zaprowadzono w całym kraju jednostajną szerokość kolej: co jednak wielu członków uznało za rzeczą niepodobną do wykonania w praktyce. Następnie P. Hutt zadał, aby Izba w niektórych punktach zmieniła dotychczasowy systemat postępowania w przedmiocie przyłumienia handlu niwelownikami. Zrzutu jego przeciw systematowi terazniejszemu zbijął S. R. Peel, a wniosek P. Hutt tak mało

przedniej straży, po krótkiem objejrzeniu jej, oświadczyli, że twierdza tamowała zupełnie drogę doliny, i że nie można było posuwać się dalej, bez usunięcia tej nowej zawydy, która na pierwszy rzut oka zdawała się być niepokonaną. Wiadomość ta rozszerzona szybko pomiędzy wojskiem sprawiła przerażające wrażenie. Oto jest na czém zależała ta nieprzewidziana przeszkoła.

Dolinę Aosty przerzyna rzeka, przyjmująca w siebie wszystkie wody spływające z górujących góry Bernarda, i pod imieniem Dora Baltei wpadającą do rzeki Po. Zbliżając się do twierdzy Bard, dolina się zwęża: droga idąca pomiędzy podnożem gór i korytem rzeki, staje się coraz ciasniejszą, aż nakoniec skała, jak gdyby wyżyn okolicznych stracona na środku doliny, całkiem ją prawie zamknięta. Rzeka w tym miejscu płynie pojedynczej stronie skały, droga przechodzi po drugiej. Droga ta, mająca domy po obu stronach, stanowi małe miasteczko Bard. Na szczyt skały, twierdza niedostępna przez swe położenie, chociaż źle zbudowane panuje z prawej strony nad biegiem Dory Baltei, z lewej nad długą ulicą, stanowiącą miasteczko Bard. Mosty zwodzone zamknięły wejście i wyjście tej jedynnej ulicy. Załoga nie liczna, ale pod dobrym dowództwem, zajmowała i bronila twierdzę.

(Dalszy ciąg nastąpi).

Пиль, и предложение г-на Гутта такъ мало обратило на себя внимание палаты, что послѣ рѣчи министра, не доставало уже членовъ для собирания голосовъ, и его предложение уже этимъ самимъ не поддержалось.

— 21-го числа, Королева, въ сопровождении своего супруга, осматривала флотилию стоящую въ Спитгидѣ, а вчера присутствовала на маневрахъ этой же флотилии. Она состоитъ изъ 8 линейныхъ кораблей, именно: *St. Vincent, Trafalgar, Queen, Rodney, Albion, Canopus, Vanguard i Superb*. Экипажъ всѣхъ этихъ кораблей, состоитъ изъ 6,800 чел.

— Въ *Hull Journal* сообщается: Прибывшій въ послѣднюю Середу пароходъ уѣхалъ насъ въ томъ, что непосредственно сообщеніе между Петербургомъ и сею гаванью приведено въ исполненіе. Пароходъ сей, отплывъ изъ Кронштадта, 29-го Мая, въ 8 часовъ утра, прибылъ въ Копенгагенъ 1-го Июня, и 4-го сего мѣсяца сталъ на якорь въ Гулѣ, совершивъ весь путь изъ Кронштадта въ сей послѣдній городъ въ продолженіи пяти дней и 17½ часовъ. Кромѣ значительного числа пассажировъ, между коими находится также нѣсколько дамъ, пароходъ этотъ привезъ большою грузъ товаровъ состоявшій преимущественно изъ шерсти и кожи. Имѣя значительный грузъ, онъ совершилъ отъ 12 до 13 англійскихъ миль въ часъ. Изъ Гуля пассажиры отправились, по желѣзной дорогѣ въ Ливерпуль, куда и прибыли въ тотъ же вечеръ. Такимъ образомъ огромное пространство между Петербургомъ и Ливерпулемъ, пассажиры сіи проѣхали въ продолженіи шести дней.

26 Іюня.

Ея Величество Королева, возвратилась вчера съ острова Вайта въ Букингемскій дворецъ.

— Въ *Times* пишутъ, что парламентъ будетъ закрытъ 29-го Іюля.

— Новая комета, *) по исчислению англійскихъ астрономовъ, ночью на 15 (27) Іюля перейдетъ чрезъ земной путь, въ разстояніи 5,800,000 англійскихъ миль, отъ сей, посѣдней. Величина головы кометы, равна величинѣ земли. По исчислению Г. Бишопа, ночью на 17-е Іюня, комета отстолла отъ солнца на 38,000,000 англійскихъ миль, подвигавшись далѣе съ быстротою 150,000 миль въ часъ. 13-го Іюля, комета будетъ въ разстояніи 2,400,000 миль отъ земного пути, и хвостъ ея пересечеть этотъ путь въ томъ пунктѣ, на коемъ земля будетъ 25-го Февраля 1846 года. Газета *Times* присовокупляетъ, что все заставляютъ предполагать, что столь близкое сопственное не останется безъ нѣкотораго вліянія на нашу атмосферу и произведетъ особенный метеорологическій явлениі, преимущественно въ отношеніи такъ называемыхъ падучихъ звѣздъ.

27 Іюня.

Король и Королева Бельгійскіе прибыли вчера въ полдень изъ Остенде въ Вуличъ, откуда черезъ нѣсколько часовъ прїехали въ Букингемскій дворецъ. Потомъ Королева вмѣстѣ, съ августѣшими своими посѣтителями, осматривала картоны выставленные въ Вестминстеръ-Галль.

— На слѣдующей недѣлѣ ждутъ сюда Короля Нидерландскаго, который намѣренъ прожить нѣсколько недѣль въ Англіи. Въ гостиницѣ *Mivart* приготовляютъ комнаты, для помѣщенія Его Величества.

— Въ журналѣ *Plymuth-Times* сообщаютъ, что въ этомъ городѣ ожидаютъ предписанія о укрѣпленіи и вооруженіи тамошней военной гавани, на пространствѣ трехъ англійскихъ миль.

— Получено прискорбное извѣстіе о несчастіи постигшемъ городъ Квебекъ, въ Канадѣ, по случаю пожара произшедшаго тамъ, 28-го Мая, которымъ истреблены до 2,000 домовъ. Убытки простираются до полутора миллиона фунт. стер.; 12,000 человѣкъ остались безъ крова. Бѣдствіе сіе произошло отъ продолжительной засухи; почти всѣ дома были деревянные, и стояли одинъ подъ другимъ. Во время пожара былъ сильный вѣтеръ, превратившись въ совершенную бурю, такъ что всѣ усилия къ погашенію огня остались безуспѣшными.

— Вчера въ обѣихъ палатахъ парламента, занимались предметами второстепенной важности.

*) Въ настоящее время три кометы бродятъ по небу; здѣсь рѣчь идетъ о той прекрасной кометѣ, которая появилась въ Іюнѣ.

znalazł w Izbie uwagi, że po skończeniu mowy Ministra, liczba członków obecnych nie była już dostateczna do głosowania, i wniosek powinienny przez to samo upadł.

— Królowa, 21-go, w towarzystwie swoego małżonka, przejezdała eskadrę zgromadzoną w Spithead, a wezoraj oglądała się na ćwiczeniach tejże. Eskadra składa się z 8-mu okrętów liniowych, a mianowicie: *St. Vincent, Tr. Fulgar, Queen, Rodney, Albion, Canopus, Vanguard i Superb*. Osada tych wszystkich statków wynosi 6,800 ludzi.

— W *Hull Journal* czytamy: Przez przybycie parostatku w pierwszych dniach t m, ujrzałyśmy pierwszy raz uskutecznioną bezpośrednią podróż za pomocą pary między Petersburgiem a naszym portem. Ten parostatek, odpłynął z Kronstadtu 29 maja o godz. 8 rano, przybył do Kopenhagi d. 1 czerwca, a zarzucił kotwicę w Hull d. 4 tegoż miesiąca, odbywszy całą drogę z Kronstadtu do Hull w pięciu dniach i 17½ godzin. Prócz znaczej liczby pasażerów, między którymi było kilka dam, przywiózł też znaczny ładunek towarów, mianowicie wełnę i skórę. Tak obładowany ubiegał 12 do 13 mil angielskich na godzinę. Z Hull pasażerowie udali się na kolej żelaznej do Liverpoolu, gdzie przybyły tegoż samego wieczora. Tym sposobem ogromna przestrzeń między Petersburgiem a Liverpoolem, przebytą została w dniach sześciu.

Dnia 26 czerwca.

Królowa wróciła wezoraj z wyspy Wight do pałacu Buckingham.

— *Times* donosi, że parlament będzie odroczone 29-go lipca.

— Nowa kometa *), podlub wyrażania astronomów angielskich, w nocy na 15 (27) lipca przejdzie przez drogi ziemi, w odległości od tej ostatniej o 5,800,000 mil angielskich. Jądro komety jest prawie tak wielkie jak ziemia. Podlub obliczania P. Bishop, w nocy na 17 czerwca, kometa odległa była od słońca o 38,000,000 mil ang. postępując z chydzia 150,000 mil na godzinę. Dnia 13 lipca kometa znajdzie się o 2 400,000 mil od drogi ziemskiej i ogon jąj przetrne tę drogę w punkcie, na którym ziemia będzie 25 lutego 1846 roku. Gazeta *Times* dodaje, iż wszysko każe sądzić, że tak bliskie sąsiedztwo nie pozostanie bez pewnego wpływu na atmosferę naszą i sprawi szcze-gólne fenomena meteorologiczne, mianowicie we wzgledzie tak zwanych gwiazd spadających.

Dnia 27 czerwca.

Król i Królowa Belgijscy przybyli wezoraj o paludniu z Ostendy do Woolwich, skąd w kilka godzin stanęli w pałacu Buckingham. Wkrótce potem, Królowa, ze swoimi znakomitemi gościami, oglądała kartony wystawione w Westminster-Hall.

— W przyszłym tygodniu ma tu przybyć Król Niderlandzki, w celu przeprowadzenia dwóch lub trzech tygodni w Anglii. W domu gościnnym *Mivart* przygotowują dworskie pokoje dla wspomnionego Monarchy.

— *Plymout-Times* donosi, że tamże codziennie oczekują rozkazów do wznieśienia baterii i uzbrojenia ich ciężkimi działami na przestrzeni 3 mil ang.

— Nadeszła tu smutna wiadomość o zupełnym pogorzeniu Rwebeku w Kanadzie. Szkody mają wynieść do pół-tora miliona funt. ster. Pożar ten wybuchnął 28 maja, strawił do 2,000 domów i pograżał w nędzy 12,000 osób. Ciągła susza przygotowała tę klęskę, miasto bowiem składało się po większej części z drewnianych domów, tuż przy sobie stojących. Podczas wybuchu ognia dał wiatr silny, który wkrótce zamienił się w burzę, tak, że wszelka siła nie mogła uhamować wściekłości ogonia.

— Obie Izby parlamentowe zajmowały się wezoraj przedmiotami podrzednemi.

*) W tej chwili trzy komety chodzą po Niebie; mowa tu jest o najświetniejszej, która ukazała się w Czerwcu.

Бельгия.

Брюссель, 24 июня.

Король и Королева вчерашия гдѣ отправились по железнѣй дорогѣ въ Остенде, и оттуда поѣхать въ Лондонъ. Предъ выѣздомъ, Король принималъ аудиенціи французскаго посланника, и предсѣдавалъ на засѣданіи совѣта министровъ.

— Въ *Observateur* утверждаютъ, что статсъ-министръ графъ Моленеръ, 23-го числа, подалъ въ отставку; говорятъ, что другіе министры уговорили его не оставлять кабинета въ такое критическое время; не известно однако же, удалось ли имъ его уѣхать.

— Уже нѣсколько недѣль, какъ здѣсь все болѣе и болѣе усиливается нерасположеніе къ Франціи — благорасположеніе къ Германіи. Между прочимъ, 14 числа съ м., нѣсколько сотъ человѣкъ мѣлкихъ птицъ продавцевъ условились между собою невыпisywati въ одной газетѣ, издаваемой Французами, или ими поддержанной, къ коимъ преимущественно принадлежатъ два брюссельскіе журнала: *Emancipation* и *La Politique*. Сверхъ сего, нѣсколько молодыхъ людей обѣзлись не посѣщать тѣхъ винныхъ погребовъ, кои содержать вышеупомянутыя газеты.

Италия.

Римъ, 15 июня.

На послѣдній недѣль, ночью, шайка разбойниковъ нарушила общую безопасность нашего города; многие лица и дома были ограблены. Большая часть грабителей уже захвачена и предана суду. Равно и на большой дорогѣ, ведущей отсюда въ Албано, безпокой разбойничихъ шайки. По тракту сему днемъ и ночью проходять теперь три многочисленныя карава.

— Въ прошлую ночь скончался здѣсь кардиналъ Капачини.

22 июня.

По полученіи, испанской миссіею, изъ Мадрида депеши, Гг. Кастило и Айенса и Ракельме (родственникъ г-на Мартинеса де ла Розы), имѣли продолжительное совѣщеніе съ кардиналомъ статсъ-секретаремъ, а потому припяты были въ аудиенціи Папою. Говорятъ, что на послѣдней конгрегаціи кардиналовъ обсуживали вопросъ о фондахъ на содержаніе испанского духовенства. Папа требуетъ, чтобы это дѣло было прежде другихъ уложено; но какъ вопросъ этотъ не можетъ быть решенъ безъ утвержденія кардиналовъ, то переговоры съ Римомъ не такъ скоро приведены будутъ къ окончанію. Съ Франціею также ведутся переговоры, по поводу представленной г-мъ Россіи, кардиналу статсъ-секретарю, эвергической поты, которая произвела сильное впечатлѣніе. По этому случаю, отправлены въ Парижъ и Вѣну курьеры.

Неаполь, 16 июня.

Король съ своею фамиліею переѣхалъ на жительство въ замокъ Капо ди Монте, лежащій близь Неаполя на живописномъ и здоровомъ мѣстѣ. Обѣ отѣздѣ дворъ въ Аспы, ничего не слышно; кажется, что Король, въ половинѣ Іюля, отправится въ Палермо, на праздникъ св. Розаліи.

— Огромное жерло Везувія совершило наполненіе и преобразовалось въ равнину, посреди которой возвышается бугоръ, извергающій пламя. 14-го и 15-го числа, было изверженіе, послѣ котораго по западной склонности горы, пролился небольшой потокъ лавы.

Испания.

Мадридъ, 19 июня.

Сегодня по утру, г-нъ Мартинесъ де ла Роза отправился въ Барселону. Впрочемъ увѣрлють, что королевская фамилія оставитъ Барселону 1 Іюля, а 8 прибудетъ въ столицу.

— Между тѣмъ какъ журналы умѣренной партіи стараются представить послѣднія события въ Буржѣ сѣмѣшными и малозначительными; правительство, на противѣ, предпринимаетъ съ своей стороны дѣятельнѣйшія мѣры предосторожности противъ всякихъ покушеній партіи новаго претендента. Въ сегодняшній Ч-рѣ *Gaceta* напечатано, что Королева повелѣ-

Bruxella, 24 czerwca.

Królestwo Ich Mośc, wezoraj, koleją żelazną udali się do Ostendy, skąd odpływa do Londynu. Przed wjazdem, Król udzielił jeszcze posłuchanie Posłowi francuskiemu, i prezydował w radzie Ministrów.

— *Observateur* utrzymuje, że Minister stanu, Hr. Moelenare, podał się w dniu 23-m do dymissji; inni Ministrowie mieli na niego nalegać, aby gabinetu w tak krytycznej chwili nie opuścić; nie wiadomo jednak, czyli się skłonił do ich życzenia.

— Odkilku tygodni objawia się tu coraz większa niechęć ku Francji a przychylność ku Niemcom. I tak, miedzy innymi, d. 14 b. m., kilkuset lutejszych szynkarzy postanowiło nie trzymać żadnej gazety przez Francuzów pisanej lub przez francuskie pieniadze wspieranej, do których należą szczególnie dwa dzienniki bruxelskie: *Emancipation* i *La Politique*. Nadto pewna liczba młodzieży zobowiązała się nie odwiedzać tych szynków, gdzie wspomniane gazety są trzymane.

Włochy.

Rzym, 15 czerwca.

W ostatnich tygodniach bezpieczeństwo publiczne miasta naszego zagrożone znowu zostało nocną porą przez bandę robojników; wiele osób i domów zostało zrabowanych. Wielu członków tej bandy już ujęto i oddano w ręce sprawiedliwości. Także na bardzo częstszanej drodze ztąd do Albano popełniane bywają roboje. Trzy liczne patrole przebiegają teraz dнем i nocą ten gościniec,

— Zeszłej nocy umarł tu Kardynał Cappacini.

Dnia 22 czerwca.

Po nadziejciu depeszy z Madrytu do poselstwa hiszpańskiego, PP. Castillo i Ayensa i Riquelme (krewny P. Martinez de la Rossa), mieli długą naradę z Kardynałem Sekretarzem Stanu, a nastepnie posłuchanie u Ojca św. Na ostatnij kongregacji Kardynałów miano się zajmować uposażeniem duchowieństwa hiszpańskiego. Ojciec św. życzy sobie, aby ten punkt naprawiono; że zaś pomienione uposażenie, bez przyzwolenia korteżów nie może być postawione, ubłady zatem ze stolicą Apostolską nie tak prędko przyjdą do skutku. I z Francją także toczą się żywo uklady w sprawie o Jezu'tach, po złożeniu przez P. Rossi, Kardynałowi Sekretarzowi Stanu silne energicznej noty, która sprawić miała wrażenie. W skutku tego wysłano gońców do Paryża i Wiednia.

Neapol, 16 czerwca.

Król z rodziną swoją udał się na letnie mieszkanie do zamku Capodimonte, leżącego w bliskości Neapolu w położeniu zdrowém i rozkosznym. O wyjazdzie dworu do Aten nie slychać; zdaje się że Król w połowie Lipca uda się do Palermo na uroczystość św. Rozalii.

— Wielki krater Wezuwiusza zapłenił się całkowicie i zamienił w równinę, śród której sterczy pagórek wybuchający płomieniem. Dnia 14 i 15 był wybuch, po którym ku stronie zachodniej góry, wypływał się słaby strumień lawy.

Hiszpania.

Madrid, 19 czerwca.

Dziś rano, P. Martinez de la Rosa odjechał do Barcelony. Pomimo to jednak mówią, że rodzina Królewska opuści Barcelonę 1-go lipca, a 8-go wróci do stolicy.

— Kiedy dzienniki stronnictwa umiarkowanego usiłują ostatnie wypadki w Bourges, przedstawić jako śmieszne i nie nie znaczące, rzadko tymczasem ze swojej strony przedsiębierze najczynniejsze środki ostrzkości, przeciw wszelkim zamachom stronników nowego Pretendenta. Dzisiejsza *Gaceta* donosi, iż Królowa w rozkazie nadesłanym z Barcellony, poinformowała wszystkim ministerstwom, za-

ниемъ, присланніемъ изъ Барселоны, предоставила всѣмъ министерствамъ сдѣлать строжайшее предписаніе всѣмъ завишающимъ отъ нихъ мѣстнымъ властямъ, чтобы они имѣли бдительнѣйший надзоръ за дѣйствіями враговъ мира, и наказывали за оныхъ по всей строгости закона. Графъ Монтемолинскій, какъ утверждаютъ, предписалъ здѣшнимъ приверженцамъ своимъ, чтобы они ни чѣмъ не нарушали спокойствія и естественнаго хода событий.

— По недостатку другихъ политическихъ вопросовъ, во всѣхъ здѣшнихъ газетахъ разсуждаются о послѣдствіяхъ бракосочетанія Королевы. Абсолютисты предвѣщаютъ новую эпоху счастія, которая начнется со дня бракосочетанія графа Монтемолина съ Королевою Изабеллою. Достойно вниманія то, что карлисты не мечтаютъ уже болѣе о восстановленіи маоратовъ, десятины, духовныхъ имуществъ, и даже прежняго порядка и внутреннаго управлія; они, какъ говорятъ, не хотятъ никому мстить за прошедшее и не думаютъ никого обижать.

— Въ жур. *Espanol* жалуются, что французскій Король хочетъ решить вопросъ о бракосочетаніи нашей Королевы въ пользу своего семейства, упускай совершило изъ виду выгоды Испаніи.

— Въ этомъ же журналѣ предлагаютъ проектъ, который долженъ примирить всѣ партіи и упрочить счастіе Испаніи. По сemu проекту, 14-ти-лѣтня Королева Изабелла имѣеть сочетаться бракомъ съ 7-ми-лѣтнимъ наследникомъ португальскаго престола, а 12-ти-лѣтня Инфантина (сестра испанской Королевы) съ 4-рехъ-лѣтнимъ принцемъ Онортекимъ, португальскимъ Королевичемъ. Вслѣдствіе такихъ связей наступило бы, со временемъ, соединеніе испанской короны съ португальскою.

21 Іюня.

Вчера у Г. Пахеко собралось 30 депутатовъ и 3 журналиста, для составленія протеста противъ предположенія о бракосочетаніи Королевы съ сыномъ Донъ Карлоса, или съ графомъ Трапани, такъ какъ тотъ и другой союзъ не соответствуютъ благу и видамъ націи.

— Изъ Барселоны уведомляютъ, что французскій консулъ получилъ извѣстіе, что его правительство, возвративъ Донъ Карлосу присланный имъ актъ объ отреченіи отъ короны, отказалось ему въ выдаче паспорта.

— Получено достовѣрное извѣстіе, что слухъ о задержаніи Кабреры былъ неоснователенъ.

ТУРЦІЯ. Константинополь, 18 Іюня.

Его ИМПЕРАТОРСКОЕ ВЫСОЧЕСТВО ГОСУДАРЬ ВЕЛИКІЙ КНЯЗЬ Константина Николаевичъ прибыль сюда изъ Севастополя, на военномъ пароходѣ „Бессарабія“.

Катаро, 8 Іюня.

Горцы Яковы, не только что не хотѣли покориться при появлѣніи Сераскира съ 15,000 войска, но рѣшились 25 мая атаковать Ибрагима-Бея, начальника Яковы, и заставили его бѣжать. Турецкіе войска, хотя состояли изъ 500 человѣкъ противостояли мужественно 2,000 Горцевъ, которые потеряли 100 человѣкъ, а Турковъ пало только 30. Сераскиръ скрылся въ Приссектѣ, гдѣ сосредоточилъ 10,000 войска.

— Въ частыхъ письмахъ изъ Янинѣ уведомляютъ, что Хозревъ Паша обѣявилъ тамошнему греческому вице-консулу, что онъ его не признаетъ. Это же случилось и съ греческими консульскими агентами въ Провезѣ и Артѣ.

Съ турецкихъ границъ, 10 Іюня.

Въ Босніи, и преимущественно въ Крайнѣ, вспыхнула большая мятежъ. 8го числа вечеромъ, прибыло около 17,000 мятежниковъ въ Нови, съ цѣлью осадить Баня-Люку. Присовокуплютъ, что значительная часть ихъ перешла рѣку Саву по направлению Боснійской границы.

ВИЛЬНА. въ Тип. Ф. Гансберга — Печ. позвол. 6го Іюля 1845 г. Испр. долж. Ценз. и Кав. А. Мухинъ.

lecię jak najsurowiejszym zalezonym od nich władzom krajowym, aby czuwaly nad knowaniemi nieprzyjaciol po koju, i karaly je z cala swiwością prawa. Tymczasem, Hr. Montemolin, jak zapewniaja, polecił tutejszym stronnikom swoim, aby sie zupelnie zachowali spokojnie i naturalnego biegu wypadkow nie wyprzedzali żadnemi przed wezsnemi krokami.

— W braku innych politycznych kwestyi, wszyscy dzienniki zajete sa uwagami nad przyszlem małżeństwem Królowej. Absolutyści głoszą nową erę szczęścia dla Hiszpanii, która rozpocznie się z dniem, w którym Hr. Montemolin zaślubi Królowę Izabellę. Godnym jest uwagi, że Karliści już teraz marzą o przywróceniu maioratów, dziesięciu, dóbr duchownych, a nawet całego dawnego porządku i administracji, tylko że, jak mowią, nie chcą mieścić się zaprzeszłość i nikomu wyrządzić krzywdy.

— Dr. Espanol żali siê, że Król Francuzów chce kwestią zaślubin naszej Królowej rozstrzygnąć w interesie swojej familii, bez najmniejszego wzglêdu na interesu Hiszpanii.

— Tenże dziennik wystapił wezoraj z projektem, który ma pogodzie pretensje wszystkich stronnic w Hiszpanii uszcześliwić. Według niego, 14-letnia Królowa Izabella ma się zaślubić 7-mio-letnim następcą tronu portugalskiego, a 12-letnia Infanta (siostra Królowej hiszpańskiej) z 4-ro-letnim Xięciem Oporto, królewiczem portugalskim; przez te albowiem związki i stąpiłoby za czasem połączenie korony hiszpańskiej z portugalską.

Dnia 21 czerwca.

Wezoraj zebrano się 30 deputowanych i 3 chłodzeniarki u P. Pacheco, w celu ułożenia protestacji przeciw połączeniu Królowej z synem Don Karloa, lub z Hr. Trapani, gdyż, zdaniem ich, jeden i drugi ten związek nie zgadza się z popularnością i pokojem narodu.

— Donoszą z Barcelony, że Konsul francuski otrzymał wiadomość orzędowa, że gabinet Paryski, odesłał Don Karlosowi akt rzeczenia się tronu i odmówił mu portu. (Ob. FRANCJA).

— Dowiadujemy się z pewnością, iż doniesienie o aresztowaniu Kabrery było błędne.

ТУРЦІЯ.

Konstantynopol 18 czerwca.

J. C. W. WIELKI XIĘŻE CONSTANTY NIKOŁAJEWICZ przybył tu z Sewastopola, na pokładzie wojennego parostku Bessarabia.

Kataro, 8 czerwca.

Górale Jakowy nie tylko nie chcieli się poddać znaidejsciem S-raskiera z 15 000 wojskiem, ale zgromadzili się 25 maja uderzyli na Ibrahima Beja dowodzce J-kowy, i zmusili go do ucieczki. Wojska Turczech lubo z 500 tylko ludzi złożone, opierały się walczenie 2000 Górali, którzy utracili 100 ludzi, gdy tylko 30 Turków padło. S-raskier schronił się do Prisrend, gdzie zgromadził dziesięcio-tysięczne wojsko.

— Listy z Janiny donoszą, że Chozrew Basza oświadczył tamiecznemu Wice Konsulowi Greckiemu, że go nie zna. Toż samo spotkało Greckich agentów konsularnych w Prewezie i Arcie.

Od granicy tureckiej, 10 czerwca.

W Bosni, mianowicie w Krainie, wybuchło wielkie powstanie. Dnia 8-go wieczór przybyło około 17 000 powstańców do Nowi, w celu szтурmowania Bani-Luki. Dodają, że wielu z nich przeszło rz. Sawę ku granicy Bośniackiej.